

BLUE BERET

DEN NORSKE FN-STYRKEN I LIBANON
KONTINGENT XX Nr. 4 – 1988

NY NORCO
TRAGISK MINEULYKKE
PRØVEPROSJEKT I TIBNINE

BLUE BERET

Organ for Den norske FN-styrken
i Libanon

Ansvarlig utgiver:
NORCO, Naqoura

Redaktør: PIO NORCO,
kaptein Rolf Kristiansen

Redaksjonssekretær: ass PIO,
fenrik Dag Kessel

Adresse: PIO-seksjonen,
Feltpost 100, Den norske
FN-styrken,
0020 Oslo avg utland

Tlf:
095 9724 825544 (fra Norge)
337402/391191 lj. 353/193

Opplag: ca. 2230

Utkommer 10-12 ganger i året

Lay-out: PIO/Samir A. Sader,
PAGI

Sats, repro og trykk:

PAGI, A. Hanna Bldg,
Lebanon Street, Achrafieh
East-Beirut
Tel: 335722/218511
P.O.B. 50221
Cable: Pagi
Telex: Pagi 44554 LE

Det gjøres oppmerksom på at inn-
sendte artikler, personlig signerte
artikler og synspunkter som kom-
mer til uttrykk i Blue Beret, ikke
nødvendigvis står for utgivers syn.

Forsidebildet viser BMR/
NORBATT (Battalion Mobile
Reserve) under utrykning.
(Foto: Irgens/NORBATT)

NEI-KONTORET

Ja, hvor ligger det hen?

For mange steder. Det er kontoret eller avdelingen hvor du enten får et tvert "nei" eller "tja, jeg får vel sjekke opp", og så blir heller ikke det gjort. Det er stedet hvor høflige spørsmål får sure svar, og hvor service-holdning er et ukjent begrep. Det er stedet hvor para-grafrytterne stortrives og hvor de hjelpsomme er i mindretall.

Skjønner du hva vi mener? For at en militær avdeling skal kunne fungere, må vi dra lasset sammen. Her i Libanon er det utallige problemer som skyldes den krigssituasjonen landet er i, og som skaper tilsvarende utfordring for oss i vår daglige tjeneste. Dette stiller høye krav til oppfinnsomhet, fleksibilitet og hjelpsomhet.

Tenk over det neste gang du tar telefonen. Det er ikke meningen du skal si ja til alt, men sunn fornuft kombinert med hjelpsomhet kan kanskje få opp prosenten noe... Du kan risikere å få mer å gjøre, men i det lange løp vil det bety mye for trivselen for oss alle.

Vennlig hilsen

Dag Kessel
Fenr/ass PIO

Rolf Kristiansen
Kaptein/PIO

P.S. Idet lederartikkelen er ferdigskrevet, kommer en fra leirmester-
verkstedet inn av døra. Han har reparert to Fujika-ovner i løpet
av en time, og reparasjonen startet et kvarter etter at vi ringte.
Dagen er reddet. D.S.

NY KONTIGENTSJEF

Ny kontigentsjef

Den norske FN-styrken har fått ny kontigentsjef. Siden 15. mars har oberst Trond Furuhojde fungert i denne stillingen, og der kommer han til å være i ett år. Han er samtidig stabssjef ved UNIFIL HQ i Naqoura.

Furuhojde er født i Oslo i 1939. Han gjennomgikk Befalsskolen for Infanteriet i Sør-Norge i 1960, Krigsskolen i 1963, Hærens Stabsskole i 1973, Kungliga Militärhögskolan i Stockholm 1979 og NATO Defence College 1985.

Han har gjort tjeneste blant annet ved Garnisonen i Sør-Varanger, Skyte- og Vinterskolen for Infanteriet, Alta Bataljon, Brigaden i Nord-Norge og Øst-Oppland forsvarsdistrikt/Øst-Oppland Infanteriregiment nr. 5, Elverum. Siden 1. juli 1985 har han vært sjef for Brig 3 og nestkommanderende ved Vestre Oslofjord forsvarsdistrikt/Telemark Infanteriregiment nr. 3 på Kongsberg.

For ordens skyld gjør redaksjonen oppmerksom på at Furuhojde ble utnevnt til oberst I (fire stjerner) etter at vi mottok bildet.

TRAGISK MINEULYKKE I BLATT

Av fenrik Dag Kessel

Dette er minen der bare tennmekanismen fungerte. Lekkasje og fuktighet har trolig ødelagt minen, og hindret derfor at vi fikk en tredje ulykke. Minen er av israelsk fabrikk, type U-1. Den veier 200 gram, og bortsett fra selve tennmekanismen, er den laget av plast. På et 40 kvadratmeters område ble det funnet ni slike miner.

28. februar skjedde det som vi alle hadde håpet å unngå; en mineulykke som gjorde to unge mennesker funksjonshemmede for resten av livet. Stig Arne Bakken (22) fra Malangseidet og Ole Sperre (20) fra Haram på Sunnmøre ble begge alvorlig skadet da de trakk på miner i nærheten av Blatt.

Det var etter noen Katushka-nedslag i området, at en patrulje ble sendt ut for å sjekke virkningene av dette nedslaget. Patruljen var 20-30 meter utenfor den mineklarte stien soldatene i Blatt pleier å bruke når de er i dette området, og det var her Ole Sperre fikk revet av deler av sin høyre fot da han trakk på en personellmine. Etter at sanitetspersonell fra troppen i Blatt hadde gitt førstehjelp, kom pitroppen og Medevac-teamet fra santroppen, og det vanskelige arbeidet med å bringe Sperre ut, kunne begynne.

Etter en halvtimes arbeid, hadde pitroppen klarert en "sti" for å bringe ut den skadete, og det var under bæringen av Sperre, at den andre tragedien skjedde. En av bærerne, Stig Arne Bakken, gikk på en ny mine, og ble langt alvorligere skadet enn Sperre.

Bakken ble liggende 10-20cm fra to ueksploderte miner, og dette gjorde redningsarbeidet svært vanskelig.

Ny mineklarerer startet, og ca to timer etter at han trakk på minen, ble Bakken fraktet med helikopter til det svenske sanitetskompaniet. Etter som det nå var klart at de norske minesøkerne ikke hadde registrert denne type miner, ble det rekvirert hjelp fra det svenske ingeniørkompaniet, som kom med hunder og nye minesøkere.

Klareringen i det tettpakkede minefeltet foregikk under ekstremt vanskelige forhold. I det bratte og steinete terrenget ble det innenfor en flate på 40 kvadratmeter funnet 9 miner. Alle var av plast, og hadde både vibrasjonstennere og trykktennere. Med stor fare for sitt eget liv og helse arbeidet mannskapene med å sikre feltet, og først etter seks og en halv time kunne Ole Sperre bæres ut av minefeltet.

Fremdeles var det fire personer igjen – alle uskadde – og etter en halv time var de også ute av minefeltet.

Klokka var da blitt 2200, og opprydningen kunne begynne. Deretter fulgte en "de-brief" på halvannen time.

Dette er en meget viktig del av prosessen etter en slik ulykke. Situasjonen rundt minefeltet var fortvilet for dem som ville hjelpe sine kamerater, men var ute av stand til å gjøre det på grunn av det tettpakkede minefeltet. Etter en slik opplevelse er det viktig å kunne snakke ut om hvordan man opplevde dette.

Siden 1978 har UNIFIL fjernet eller uskadeliggjort over 1000 miner i Sør-Libanon, og ialt har 11 soldater og befal mistet livet på grunn av mineekspløsjoner. Minene som Bakken og Sperre ble rammet av, er personellminer av israelsk fabrikk. Bortsett fra tennmekanismen, er hele minen av plast, og krever derfor meget avanserte minesøkere for å bli oppdaget. Enkelte av minene lå også meget dypt – 20cm –, mens det vanlige for personellminer er at de graves 4-5cm ned i bakken.

Minefeltet ved Blatt var sannsynligvis flere år gammelt, og det reddet trolig pitroppsjefen fra å bli invalidisert; han trakk på en tredje mine som ikke eksploderte. Den var trolig ødelagt av lekkasje og fuktighet, og det var bare tennmekanismen som fungerte.

TIBNIN-PRESTEN ETTER FIRE MÅNEDER:

EN PREST HAR MYE

Å LÆRE I NORMAINTCOY

Av
fenrik
Dag Kessel

— Min tid her i NorMaintCoy har vært meget lærerik. Jeg har fått mange inntrykk som jeg kommer til å ha stor nytte av seinere i livet, og jeg kommer til å tenke tilbake på denne perioden med stor glede.

Kaptein Bård Pettersen har nå vært fire måneder i verksted-kompaniet som feltprest. Det er ihvertfall stillingsbenevnelsen, men egentlig er han også humanitæroffiser, med ansvar for kontakten med sivile i forbindelse med

forskjellige humanitære tiltak. I det sivile er han sogneprest i Loppa kommune i Finnmark, og han ser mange likhetstrekk med slike små samfunn og miljøet i verksted-kompaniet:

— På grunn av geografi og klima er Loppa så isolert at man ikke uten videre kan velge hvilken omgangskrets man vil ha. Alle er nødt til å ta hensyn til alle, og det må vi også gjøre her i NorMaintCoy. Vi lever så tett sammen at man rett og slett er nødt til å ta hensyn, og man kan ikke se bort fra enkeltpersoner eller grupper ved å reise bort. Dette tror jeg skaper toleranse, og det gjør at man blir vant til å omgås forskjellige mennesker, enten man vil eller ikke. For meg har dette betydd mye, og jeg tror at man vil stagnere som menneske hvis man ikke passer på å få forskjellige impulser fra forskjellige miljøer.

Pettersen understreker at gjennomsnittsalderen er ganske høy i NorMaintCoy. Det betyr at de fleste er bevisste på hva de vil med FN-tjenesten. De kommer fra en etablert tilværelse og faste jobber i Norge, og har derfor ikke så mye usikkerhet om framtiden.

— Når folk kommer til meg for å prate, er det ofte forholdet til (ex) partneren som er problemet. Det blir en

del fritid her nede, og dermed får man tid til å gruble over saker og ting. Jeg tror det er viktig å få fram at FN-tjenesten gir muligheter for å rydde opp i sanne ting. Når man er fra hverandre noen måneder, kan begge starte "på nytt" når man kommer tilbake. Det er heller ikke umulig at bedret økonomi etter Libanon-oppholdet kan gi samlivet en ny start.

— Folk oppsøker ofte prest for å kunne snakke ut, ikke nødvendigvis få noen ferdiglagde svar på problemer. Akkurat den oppgaven tror jeg er viktig, men egentlig kan vi jo alle mer eller mindre bidra til å hjelpe hverandre med dette. Det å "mure seg inne" med problemer fører sjelden noe godt med seg.

Kaptein Pettersen sier at det har vært veldig inspirerende å jobbe sammen med sivile i forbindelse med de prosjektene humanitær-komiteen har bidratt til. Komiteen har formidlet hjelp fra Kirkens Nødhjelp til bygging av menighetshus i Tibnin, og det samme gjelder det nye kvinnesenteret, der byens kvinner kan møtes både for å bruke sentrets symaskiner, eller rett og slett bare slå av en prat:

— I Tibnin er det ingen konflikter mellom de forskjellige religionene. La oss håpe at det samme kan gjelde for resten av Libanon en gang i framtiden.

Kvinneresenteret i Tibnin er et av flere prosjekter der humanitærkomiteen i NorMaintCoy har formidlet hjelp. Dette prosjektet er etterhvert glidd inn i bybildet som en helt naturlig del.

PIONERPROSJEKT I TIBNIN

Av Fenrik Dag Kessel

Med god hjelp av humanitærkomiteen i NorMaintCoy er det nå bygget et kvinnesenter i Tibnin. Prosjektet er for det meste finansiert gjennom UD, men en del er også kommet fra velstående libanesere i utlandet. Senteret inneholder maskiner og apparater for husflidsproduksjon, og er blitt et meget populært møtested for kvinner i distriktet.

— Både muslimer og de få kristne som bor her benytter senteret, og det betyr mye i et land som Libanon. Her i Tibnin er det ingen vesentlige konflikter mellom religionene, og vi håper at dette senteret kan bidra til å bygge opp under dette, sier velferdsoffiser fenrik Olaf Torvik. — I starten var det nok en del skepsis blant mennene til dette prosjektet, men det har bedret seg ettervert. Nå er senteret glidd inn i bybildet som en helt naturlig del.

Det er også flere andre prosjekter i området humanitærkomiteen har hjulpet til med. Blant annet har et jordbrukskollektiv fått en olivenpresse, og komiteen har også formidlet hjelp fra Kirkens Nødhjelp til bygging av et menighetshus.

Både med disse og andre prosjekter er det meningen at libaneserne selv skal overta etterhvert. Den norske støtten er da også bare til investeringer, og ikke til drift.

- Norske UNIFIL-soldater GJØR GOD INNSATS I LIBANON, SIER INFANTERIINSPEKTØREN

- De norske soldatene ved UNIFIL-styrkene i Sør-Libanon gjør en god innsats under tildels svært vanskelige forhold, uttaler infanteriinspektøren, oberst I Arne Pran, etter en uke-lang inspeksjonstur i området. Under rundreisen besøkte infanteriinspektøren alle de norske avdelingene i UNIFIL-styrken, og snakket med soldatene som tjenestegjør i det krigsherjede landet.

- Ut fra de forutsetninger som er gitt i denne konfliktpregede situasjonen, synes jeg at de norske soldatene gjør en meget god jobb, sier han.

- I skarp kontrast til de solskinnspregede bilder som fra tid til annen blir vist i norske massemedier, fikk jeg anledning til å se soldatenes hverdag i søle og regn langt inne i Sør-Libanons fjelldaler. Det er klart at dette er en meget hard tjeneste, både fysisk og psykisk, og de soldatene som gjør tjeneste her, har min fulle anerkjennelse, sier oberst Pran.

- Ledelsen for de norske styrkene legger stor vekt på optimal sikkerhet for soldatene, og det gjøres for tiden meget for å bygge sikre stillinger og hensiktsmessige dekningsrom, sier han.

- Dette arbeidet ser ut til å være i meget god gjenge og gi de ønskede resultater.

- Bare det å observere at et så vakkert og naturrikt land som Sør-Libanon er så krigsherjet og ødelagt er en påkjenning for folk fra vårt velferdssamfunn, sier Pran. - Det er derfor en stor opplevelse å observere den gode motivasjon og store innsatsvilje som norske soldater utviser for fredens sak under disse vanskelige forhold.

- For meg som infanteriinspektør er det en stor oppmuntring å se at norske soldater fungerer så godt under fremmedartede og psykisk pressende forhold, og det lover godt for vårt eget forsvar, slutter infanteriinspektøren, oberst I Arne Pran.

Infanteriinspektør på besøk. Oberst Pran viste som vanlig stor interesse for menneskenes ve og vel.

— Transport til Cheeba frarådes. Skyting i "traseen". Så lakonisk kan det høres ut når BN. Ops kaller opp på radio for å fortelle at den planlagte "utflukten" til Cheeba for Infanteriinspektøren må avlyses.

Det er synd at man ikke får vist frem Cheeba. Alle som har vært der vet hvorfor. På den annen side ga den lakoniske meldingen fra Bn Ops en veldig klar beskrivelse av hva som er Norbatt-soldatens hverdag — nemlig episoder som dette. Denne gangen var det sogar brutt ut en heftig strid mellom DFF/IDF på den ene siden og "armed elements" på den andre. Så vidt vites førte dette clashet til betydelige tap på begge sider.

Ellers fikk Infanteriinspektør, oberst I. Arne Pran med følge, virkelig med seg en god del. Regn og tåke la nok en demper på stemningen, men ga likevel gjestene et realistisk inntrykk av "vær og føreforhold" under en vinter i Sør-Libanon.

Noe av det som imidlertid gikk helt etter programmet, var de oppsatte besøkene i San tropp og brief om stabskompaniet. Besøket som sådan ble innledet med den tradisjonelle briefen

om Norbatt og Norbatts oppdrag, som vanlig fremført av bataljonssjef Nils G. Fosland himself.

Briefen på PI-høyden ble også gjennomført etter programmet. Fenrik Johannessen vet det som skal vites om Pi-troppens lille "museum" og det var med en skrekkblandet gru man tok miner og raketter nærmere i øyensyn.

Langt mer gemyttlig var det når følget gikk bort for å ta støpingen av T-blokker nærmere i øyensyn. En hektisk aktivitet preget støpegjengen når de høye herrer kom på besøk.

Ute hos Dog Platoon kom regnet. Men nok en gang kan man konstatere at norske og svenske hunder med norske og svenske hundeførere gjør en

uvurderlig jobb. Det var NK, fenrik Knut Øines, som denne gang guidet gjestene. Før regnet tok overhånd og når den verste bjellingen hadde gitt seg fikk gjestene også oppleve hva en hund kan utrette når den er på jakt etter eksplosiver. Forsamlingen ble imponert.

Demonstrasjon av hva som skjer på en CP ble også denne gang gjennomført på 4-8 CP og en påfølgende brief med lunch ble gjennomført i 4-11 HQ. I stedet for å dra landeveien til Cheeba dro følget et snartur om El Ferdiss og Hebariye, ble orientert om veiprojektet frem til Cheeba og fikk hilse på den patruljen som pågrep de første infiltratørene i kontingent XX (Mer om dette annet sted i bladet).

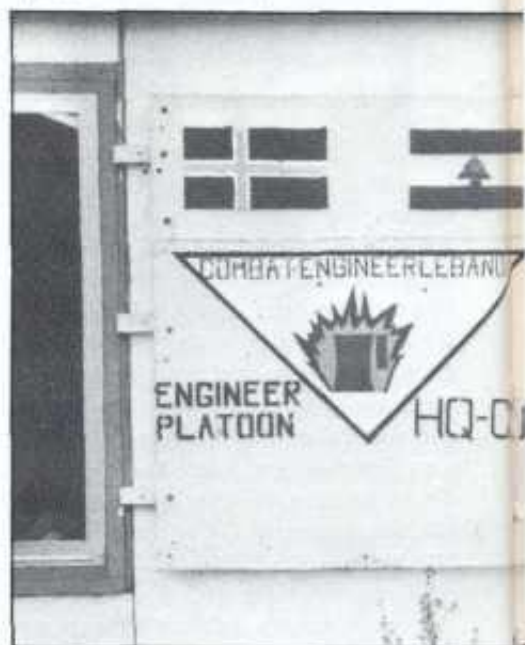
PIO (t.v.), major Stephensen og oberstløytnant Broberg har en liten "lête à lête"

(Foto: M. Mortensen)

NK PI-tropp, fenr. Johannessen (t.v.) ga et innhold.

(Foto: M. Mortensen)

FRÅRADEES!

Også disse gjestene fikk en utrolig gjørmete kjøretur oppe på 4-14 som også denne gang, vi hadde nesten sagt tradisjonen tro, viste seg fra en umulig side med tjukk tåke – og da er det ikke så mye å vise frem på de kanter. Derimot fikk gutta besøk av tre oberster med følge og det er nok vel så viktig som å se på utsikten fra en OP som ligger på 1490 meter o.h. Det blir nok noe ensformig å ligge et slikt sted fem uker i slengen – selv om Kp sjef eller NK så og si er ute daglig. Besøk er alltid velkomne saker slike steder!

Mek. tropp, "Truls" og 4-25 sto også på programmet. Men størt inntrykk gjorde nok også denne gang BMR-skytingen med skarpt.

Infanteriinspektøren merket seg dog en del forhold som han i den etterfølgende mønstring spurte mannskapene ut om. Det gjaldt både sikkerhet og treffsikkerhet. Men stort sett var gjestene meget fornøyde – bortsett fra enkelte kritiske kommentarer om at man kanskje brukte vel mye ammunisjon og at angrepet ikke burde vært av så lang varighet, men at man heller skulle repetere angrepstart flere ganger. Vi overlater til bataljonens operative ledelse å vurdere hvorvidt dette i det hele tatt er en interessant fremgangsmåte. I tur og orden ble det inspeksjon av 4-3HQ, 4-23CP, lagsleir og OP. Desverre lå også tåka her tjukk som grøt. 4-23 OP er vel kanskje den

av alle bataljonens OPer som gir virkelig oversikt over Norbatt AO. Troppssjef i Blatt, Lt. Nielsen, ga som alltid en grundig orientering til gjestene. Det ble også servert forfriskninger fra stedets utmerkede kjøkken – og apropos det – kjøkkenet i Blatt føyer seg vakkert inn i rekken av utmerkede kjøkken rundt omkring i Norbatt AO. Det ligger nemlig mye god velferd i god mat!

Siste post på gjestenes program denne gang var et besøk på 4-18 OP – en av enklaveposisjonene. Stemingen var som allitid positiv der. Les annet sted i bladet om den lille praten Blue Beret hadde med en del av mannskapene der.

Est Pran en grundig innføring i pi-museets

De første infiltratørene ble pågrepet i kontigent XX natt til 16. februar. Her gratuleres patruljen av oberstene Pran og Fosland (t.v.) med innsatsen. (Foto: M. Mortensen)

NORBATT-HUNDER MED I SØK-OPERASJON PÅ LETING ETTER HIGGINS

Lederen for Norbatts "tropp", fenrik Pauli Løchting (nr. 2 fra venstre) samlet med noen av patruljeførerne like før avmarsj.

– Det er mulig at Higgins er gjemt i en hule eller lignende. Oppdraget er å lete etter ham i terrenget ved hjelp av våre hunder. Bak oss har vi en tropp fra Ghanbatt, og vi kan også få BK-støtte fra FMR hvis vi skulle trenge det. Signalementet av Higgins har dere fått. Sett i gang.

Fenrik Pauli Løchting fra kp A gir de siste ordrer før 40 mann og 8 hunder sprer seg utover i dalsøkket i Fijibatt. Det kupert terrenget er gjørmete etter flere dagers regn, og oppe i åssiden ligger flere huler som skal gjennomføres. Flere områder i nærheten blir gjennomført av soldater fra andre nasjoner i UNIFIL.

Etter at den amerikanske UNTSO-observatøren, oberstløytnant William Higgins, ble kidnappet, satte UNIFIL i gang omfattende leting etter ham. Alle bataljoner i UNIFIL deltok med en tropp hver, og siden Norbatt er den eneste avdelingen med et større antall hunder, ble disse satt inn i terrenget med huler og dype kløfter. Hundenes meget gode hørsel og luktesans er under slike forhold helt avgjørende.

Sikkerhetstiltaken under letingen var omfattende. UNIFIL opprettet flere ekstra sjekkposter i nærheten for å hindre at kidnapperne evt. skulle komme seg unna med Higgins. Det ble heller ikke utelukket at det kunne bli skyting hvis letemannskapene nærmet seg gjemmestedet, og både BK, PPK og sanitet var på plass.

Aksjonen stilte høye krav til organisasjon og evne til å improvisere. På etterretningssiden arbeidet UNIFIL OPS med å plote ut hvilke områder som skulle gjennomføres, og lederen for Norbatt's "tropp", fenrik Løchting, satte mannskapene på 30 minutters marsjberedskap. Fra forlegningen, som var i SwedEngCoy, ble de så kjørt ut til Fijibatt, der letingen foregikk.

Higgins ble som kjent ikke funnet i dette området, og idet Blue Beret går i trykken, er han heller ikke funnet noen andre steder. Likevel var nok letingen et viktig signal til grupper i området om UNIFIL's evne og vilje til å iverksette tiltak når kidnappinger eller lignende skjer. For de 40 som var med fra Norbatt var den tre dager lange aksjonen en nyttig erfaring og et populært avbrekk fra den daglige tjenesten.

Norbatts hunder ble satt inn i områder med mange huler. Hundenes hørsel og luktesans er i slike tilfeller helt avgjørende.

"Operasjon Higgins" i en av dalene i Fijibatt. Her er en av Norbatts åtte patruljer under søk-operasjonen.

Det ligger mye arbeid bak et prosjekt som det producer Bjørn Haavind nå legger seg i kast med – og derfor blir også vi tatt med i planleggingen. Her Bjørn Haavind (t.v.) og PIO NORCO/NORBATT, Rolf Kirstiansen, under et planleggingsmøte i NRK i slutten av februar. (Foto: Anne Liv Ekroll/NRK)

OMFATTENDE FJERNSYNREPORTASJE I APRIL SENDES TIL HØSTEN

Av kaptein Rolf Kristiansen

Soldatenes dagligliv vil bli rammen rundt de fjernsynsreportasjene NRK producer Bjørn Haavind og hans team vil lage på de norske styrkene i Libanon i april måned.

Det fire mann (derav en kvinne) store teamet vil oppholde seg i Libanon og Israel over et lengre tidsrom og mange av dem som kanskje føler seg litt snytt når det gjelder reportasjebesøk og intervjuer i Blue Beret vil få sin store sjanse nå.

Haavind og hans team har i samarbeid med PIO-seksjonen lagt opp til en omfattende presentasjon som omfatter alt fra samtaler med billedskjønne Fadia ute på Mingi Street i Naqoura til

FMR, bilberging og hundepatrulje i Norbatt.

Våre kjære radiostasjoner – Scorpio og Norbatt – vil være med og en rekke stabselementer i Naqoura, Nor-MaintCoy og Norbatt er med. Norske soldaters opplevelser av kulturforskjellene mellom Norge og Sør-Libanon vil være med – både med intervjuer av libanesere og våre egne.

Det er ingen hemmelighet lenger at producer Haavind ble Libanon frelst da han var på besøk i januar. Til tross for et knallhardt program der Haavind måtte løpe med tunga ut av halsen i flere dager; så var opplevelsene tydeligvis av et slikt slag at NRK kommer til å ta dette grundig.

– og til norske myndigheter, særlig

Forsvarsledelsen: De norske styrkene har her en glimrende mulighet til på en nøktern måte bringe hjem til norske skattebetalere et omfattende utsnitt av norsk virksomhet i FN's fredsbevarende styrker. Akkurat det kan bli av stor betydning i en økonomisk trang tid der Forsvarets totale økonomi vil være av stor interesse ikke minst for mennesker som har en heller lunken holdning til betydningen av et Forsvar og vårt internasjonale engasjement.

Det diskuteres stadig om det norske Forsvar får nok igjen for de millionene som betales for vårt UNIFIL-engasjement, og det kan ikke herske tvil om vi her nede akter å gjøre vårt for at norske skattebetalere og myndigheter ikke skal være i tvil etter høsten 1988!

4 - 18

ET POPULÆRT TJENESTESTED

av Kaptein Rolf Kristiansen

Det er ikke alle steder Infanteriinspektøren blir møtt med en en "Æresvakt" bestående bare av to mann og en offiser. Men ute i Enklaven må selv Infanteriinspektør og oberst Arne Pran nøye seg med dette. Tjenesten krever sitt og posisjonen er meget viktig for Norbatt fordi den gir god oversikt

over den viktigste veien nordover ut fra Israel.

Blue Beret fikk seg likevel en liten prat med 1505 Bergh og 1301 Walker. Begge to har tidligere tjenestegjort i Skjold garnison (Bn 2) i Brigaden i Nord-Norge.

De karakteriserte denne enklaveposisjonen som en stille og rolig plass selv om det til tider kunne være mer enn nok å observere. De likte seg godt alle tre — også fenrik Kristoffersen, som hadde ansvaret for den oppstilte vekten. Det hører med til historien at begge soldatene har søkt rekap....

*Walker (t.h.) og Bergh i samtale med PIO. I bakgrunnen følger oberst Fosland interessert med.
(Foto: M. Mortensen)*

PSYKISKE PROBLEMER UNDER FN-TJENESTEN:

FN-OLA SKAL GRANSKES

Av fenrik Dag Kessel

– Vær oppmerksom på det som skjer i nærmiljøet ditt, "fang inn" kameratene dine før problemene tar overhånd.

– Sørg for hvile – både i fritida og på leave.

– Kontakt lege eller prest hvis problemene blir for store.

Bataljonslege, major Tor I. Jøranli, har de siste seks årene vært avsnittslege ved HV-05 i Sør-Gudbrandsdalen, og er ellers kommunelege i Øyer like nord for Lillehammer. Før han ble bataljonslege i Norbatt, har han deltatt ved en del militære kurs om stress – og

stridspsykologi, og for tiden forbereder han en spørreundersøkelse om hvordan personell i Den norske FN-styrken reagerer på de belastninger tjenesten utsetter dem for.

– Tidligere undersøkelser har vist at FN-tjeneste stiller høye krav til å mestre "umulige" situasjoner. Det største problemet er ikke frykten for å bli skadet eller drept, men at man så ofte må tåle provokasjoner uten å kunne gjengjelde. Aggresjon bygger seg opp over lengre tid, og en dag går det ut over kolleger – eller MP.

– FN-tjenesten stiller også høye krav

– Lege og prest er til for å kunne hjelpe, ikke nøl med å ta kontakt hvis det skulle være noe, sier bataljonslege, major Tor I. Jøranli.

til å kunne tilpasse seg et helt fremmed miljø. Boligforholdene er adskillig dårligere enn man er vant til, og det er begrenset med fritidstilbud. Bevegelsesfriheten er det også dårlig med, og dem som ikke har stillinger der man får reist en del, føler seg ofte "låst inne".

— Hva kan hver enkelt av oss gjøre for å takle disse problemene?

— For det første er det viktig å sørge for nok søvn, avkobling og vise stor forsiktighet med alkohol. Sørg for godt kameratskap og ikke la noen bli sittende alene. Tjenesten over tid kan enkelte ganger bli hard, og det viser seg nok at enkelte som har fått rekap føler den siste tiden som svært slitsom. Enkelte får nok perioder hvor de mistrives uten å ville innrømme det. Hvis problemene blir for store, er det viktig å ha noen å snakke med, og både lege og prest står til disposisjon.

— For det andre, sørg for variasjon i hverdagen. Bli kvitt videotien og ta en skikkelig joggetur. Prøv gjerne å skift miljø en gang iblant, dra på besøk til andre.

— For det tredje, vær oppmerksom på hvordan kameratene dine klarer seg. Det kan være tegn på problemer når en stadig isolerer seg, er aggressiv for den minste ting og blir umulig å være sammen med. Det er viktig å bygge opp et godt kameratskap hvis en skal løse problemer som oppstår.

Jøranli understreker at ferie og hvile er blant de viktigste velferdstilbudene vi har: — Det er viktig å planlegge en leave slik at man er opplagt når man kommer tilbake. Det er betenkelige å høre enkelte si at "nå skal det bli godt å komme tilbake til AO og få seg litt søvn". Da har man ikke tatt vare på

sin fysiske og psykiske helse.

— Jeg vil særlig oppfordre befal til å være oppmerksomme på det som skjer med deres underordnede. Stress kan føre til at man blir for hissig på CP-tjeneste, eller at man "ser" både det ene og det andre når man er på ambush. Det kan også føre til at mannskapene på OP'ene ikke er årvåkne nok.

Major Jøranli er altså nå igang med forberedelsene til en spørreundersøkelse, der han kommer til å se nærmere på dem som har spesielt hard tjeneste. Denne undersøkelsen kommer til å bli sammenholdt med en som ble laget, i kontigent I og II av daværende bataljonslege Lars Weisæth. Denne var ganske enestående i sitt slag den gang, og sammen skulle disse utgjøre et meget bra grunnlagsmateriale for å bedre helsetjenesten i Den norske FN-styrken.

FN-personell blir utsatt for store belastninger ved å måtte tåle provokasjoner uten å kunne gjengjelde. Tidligere undersøkelser viser at dette er et større problem enn frykten for å bli skadet eller drept.

NYTT TRYKKERI GRAFISK FIRMA:

NY START FOR BLUE BERET

Av fenrik Dag Kessel

Norsk tæl og libanesisk forretnings-sans. Det er to av hovedingrediensene i den redningsaksjonen som hovedorganet for Den norske FN-styrken har gjennomgått. Etter å ha fått kniven på strupen, er nå eieren av kniven fornøyd (Forsvarets Velterdstjeneste). Blue Beret har halvert kostnadene, og er derfor reddet inntil videre.

Et viktig ledd i dette, er det grafiske firmaet PAGI, som kunne tilby samme kvalitet til lavere pris. Det er til dette firmaet, i en bakgate i Øst-Beirut, at PIO eller ass PIO kommer for å lese korrektur og tegne ut sidene. Vi forsøker å sende så mye som mulig av stoffet på forhånd, men en del må vi ta med oss når vi kommer. Selve korrekturlesingen er viktig, personalet i PAGI kan like mye norsk som vi kan arabisk, og det kan derfor bli både første – og annengangs korrekturlesing.

Uttegning av sidene er et kapittel for seg. Sammen med Samir A. Sader, som er designer, forsøker vi å lage bladet så "leselig" som mulig. En rekke hensyn må tas; Det skal være balanse mellom forskjellige skrifttyper – og størrelser, ingen overdrivelser i verken den ene eller den andre retning. Bildene skal være av fornuftig størrelse, og plasseres på fornuftige steder. Bildevalg er også stoffvalg; hva skal vi legge vekt på denne gangen, hva ønsker vi å fremheve? (Eller: hvordan skal vi forklare dette for personer/avdelinger som mener seg forbigått...?)

Tidspresset gjør det heller ikke enk-

lere. Mye av stoffet må "settes" etter ankomst, og det blir litt av et kappløp med tiden å få gjort unna både korrekturlesing og uttegning i løpet av to og en halv arbeidsdag. Men – altså, takket være velvilje og stå-på-holdning også i PAGI, pleier det som regel å gå bra.

Firmanavnet står for Printing and Graphics Industries. Bedriften deltar regelmessig på internasjonale messer i Europa, og har flere kunder utenfor Libanon. Vi benytter også et større firma til trykking av Blue Beret; konsernet Arab Printing Press står for den delen av produksjonen.

Samir A. Sader er en nønnelperson i Pagi. Her ved lysbordet sammen med PIO, kapt. Kristiansen under layout-arbeidet. Sader er medeier i Pagi og egentlig utdannet elektronikk-ingeniør med grafiske maskiner som spesialitet.

